

Christelijke Gereformeerde
Opstandingskerk

Wat zeg je?

10 Woorden voor het leven (12)

Heidelbergse catechismus zondag 43

(eigentijdse weergave door dr. W. Verboom)

110. Wat wil het negende gebod?

Dat we in de rechtszaal of waar dan ook niet liegen of anderen bedriegen, want dat zijn werken van de duivel. God wil dat we oprecht zijn en goed spreken van onze naaste.

Lees de Bijbel

Exodus 20,16/Deuteronomium 5,20; Leviticus 19,11.15-16; Deuteronomium 16,19; Deuteronomium 17,6; Deuteronomium 19,15-21; Psalm 12; Psalm 15,3; Psalm 19,15; Spreuken 12,22; Spreuken 14,5.25; Spreuken 18,8.21; Spreuken 26,22; Johannes 8,44; Efeziërs 4,25; Jakobus 3.

“Woorden hebben macht over leven en dood” zegt Spreuken 18,21.

Woorden kunnen tot positieve of negatieve gevolgen leiden. Ze hebben het vermogen om door bemoediging en eerlijkheid leven te geven, en om door leugens en achterklap kapot te maken en te doden. God vraagt met het negende van de Tien Woorden naar ons spreken: *Wat zeg je? Wat is jouw getuigenis?*

Getuigen als recht

Het negende van de Tien Woorden heeft met liegen te maken, maar zegt niet voor niets: *Leg over een ander geen vals getuigenis af.* Dat is niet zomaar ‘fake nieuws’ maar brengt ons naar de sfeer van de rechtspraak. Als het ergens belangrijk is dat de waarheid en niets dan de waarheid gesproken wordt, dan wel daar. Dat gold helemaal voor de wereld waarin Israël leefde, waar je helemaal

afhankelijk van menselijke getuigen was om achter de waarheid te komen. Aan Israël moest je kunnen merken bij Wie het hoorde: bij God die hen bevrijdde en zelf helemaal rechtvaardig was.

Hij gaf verschillende bepalingen om de rechtspraak zo zuiver mogelijk te laten verlopen:

- a. Een rechter mocht alleen een oordeel vellen als er minstens twee getuigen waren;
 - a. dat was natuurlijk niet waterdicht, daarom had de HEER o.a. gezegd dat iemand die als vals getuige ontmaskerd zou worden, dezelfde straf moest ondergaan als de aangeklaagde op grond van de beschuldiging gekregen zou hebben;
 - b. daarnaast gaf de HEER indringende aanwijzingen om corruptie tegen te gaan. Rechters in Israël mochten geen geschenk aannemen.

Er zit in al Gods geboden een dubbele laag. Allereerst wil God door zijn geboden het samenleven van mensen beschermen. Maar wanneer je Gods geboden naast je neerlegt en doet wat Hij verbiedt, kom je vanzelf in de macht van dat verkeerde gedrag. Dat krijgt dan letterlijk macht over je.

Getuigen met je hart

Dit negende van de Tien Woorden komt op allerlei manieren terug in de Bijbel. Dan merk je dat het om veel meer gaat dan alleen maar een rechtszaak. Dat het eigenlijk om ons hele leven gaat en om al ons omgaan met elkaar. Een vals getuigenis over elkaar geven wordt heel direct groot onrecht aan mensen. Het gaat samen met onrecht, liefdeloosheid, elkaar kapot maken. Onze tong speelt daarbij een grote rol... Vgl. Jakobus 3! Onze tong verraadt wat in ons hart is.

Als het gaat om een vals getuigenis, komt er naar buiten wat er blijkbaar in ons hart leeft: egoïsme (ikke, ikke, ikke en de rest kan stikken) of haat tegen een ander. Wat heeft onze tong (dat kleine lapje vlees) een grote kracht. Jakobus zegt: voor ons zelfs onbedwingbaar. *Want ‘met onze tong zegenen wij onze Heer en Vader, en we vervloeken er mensen mee die God heeft geschapen als zijn evenbeeld’.* Wat wordt duidelijk uit wat wij zeggen?

Getuigen van de liefde

De Here wil dat we de waarheid hand-in-hand laten gaan met de liefde. Christenen belijden dat Christus hen ‘uit alle macht van de duivel verlost’ heeft (Zondag 1 HC). Dan wil je uit alle macht liegen en bedriegen vermijden. En niets meer te maken hebben met die typische praktijken van de duivel! Daarom schrijft Jakobus: Laat die dubbelheid bij jullie er toch niet zijn! En schrijft Paulus: Leg de leugen af!

Gelukkig dat de Here Jezus de waarheid liefhad. Dat Hij zichzelf er helemaal voor over had. En zo de zware toorn van God droeg, die wij door onze zonden, ook door die van onze tong, op ons hebben geladen.

Wat hebben we Hem ook daarom nodig! De vergeving door zijn bloed. Én de vernieuwing door de Heilige Geest, die Hij zo voor ons verdiende. Om te leren spreken, getuigen vanuit de liefde van Hem. Dat het door wat wij zeggen heen te horen is, dat wij leven van zijn liefde. Dat die liefde ons bezielt.